

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ - INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director: CONST. N. SARRY

DOBROGEA A DOBROGENILOR

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . Lei 120
„jumătate an . . . 70

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIYA
Str. D. A. Sturza 7

Anunțurile se plătesc după tarif
Mancușurile nu se înalță.

Telefon 91/2

PEȘTELE PATAIE

Vitejii Dobrogeni

Există o viaș moartă, precum și o moarte vie.
F. Hellado Rădulescu

secerișul florimei dobrogene, găsim toluși cu cale să afirmăm că, mângâierea îndureratelor familii, trebuie căutată tocmai în eroismul în care, filii patriei au desconsiderat viața pentru a-și vărsa sângele cu avântul cu care trebuia să cucerim, ce-aveam de cucerit.

Onoare lui!

Crușu-Deiasălitze

RETEVEIE

Dublă urmă

D. Ghilănescu, extraordinarul profesor de Durostor, într'un raport înaintat Ministrului de interne, cu prilejul stăruirii ce a suferit din partea unor bandiți, declară ritos că accepția sa rămâne nemișcată în fața oricărei slăbici.

Nu mai puțin uimiciți au rămas însă Constanțenii în fața acestei slăbici, când îl știu cât de puțin „curat umbilic, când era simplu director de școală normală în localitate.

POMPIERII

Am vorbit într'un număr trecut despre focal delat teatrul „Modern” din București, care a fost mistuit de flăcări, împreună cu întreaga clădire din care făcea parte. Am avut ocazia a fi martor ocular, cum incendiul a fost localizat și cred folositor a împărtăși cititorilor noștri din Dobrogea câteva impresii culesse.

Căderea mistuită de flăcări se găsește în centrul orașului în imediata vecinătate a Băncii Naționale. Incendiul a fost declarat la orele 2 noaptea și într'un sfert de ceas au sosit la fața locului toate posturile de pompieri din București, împreună cu autoritățile civile și militare. De îndată au fost înălțate scări numeroase, cu ajutorul cărora, au fost scoase pe ferestre și dați jos toți locatarii acestei clădiri; în același timp la toate grădile de apă din jurul clădirii în flăcări, au fost instalate pompe cu aburi, cu ajutorul cărora s-au ridicat pe înălțimi scări, asigurând localizarea incendiului.

Și apoi după o zi de muncă istovitoare, salvându-se tot ce-avea mai era posibil, s'a reușit a se stinge acest incendiu. A fost o furtună pentru mulți din serviciul pompierilor București, a fost la înălțimea așteptărilor.

Și acum să vedem ce se întâmplă în orașele noastre. Un comandant fără nici o pregătire tehnică, aparate și instrumente cu totul insuficiente și un corp de apă țipi pompieri, care în realitate sunt muncitorii de stradă, instalați pe pompe și transformați în pompieri.

Am atras în numeroase rânduri atenția autorităților asupra acestei importante chestiuni, nici o măsură însă nu s'a luat. Am ajuns să disperăm de toată lumea cu care rădămi noștri, refuzând să se ocupe de orice chestie de interes general.

O NENOROCIRE

Corpurile de trupă din localitate, care — nu putem pricepe cum și pentru ce — nu s'au aprovizionat din timp cu furajele necesare, când prețurile erau atât de scăzute, ajin azi cu santinele armate șociste și rechiziționare cu forța cărțile zilnicilor, ce vin cu produsele destinate exportului prin Casa de țară.

Ce-ave să face, dacă nu e un abuz dar constituie o adevărată nenorocire.

Cu neglijența anora pe de o parte, cu conștăderii rețetele pe de alta, în locul sămânței ce ar trebui să se arunce în pământ ca să rodăască, se imprăstie ceea ce ar trebui să se arunce în pământ ca să rodăască, se imprăstie ceea ce ar trebui să se arunce în pământ ca să rodăască.

Și e rău, — e foarte rău.

AVERISCANISMUL IN DOBROGEA

ANATOMIE POLITICĂ

In fața cadavrului averescan din Dobrogea ce zace în fața ne, o ultimă formalitate de medicină legală ne impune să-l facem disecțiunea.

Separat în patru părți cardinale, situația se prezintă precum urmează:

LA CONSTANȚA. Esolagii Berea-Grigorescu-Florescu intrat în complicată putrefacție; mușchii Toescu Nicolau-Valahu, în cordați.

LA TULCEA. Coastele Andoniu-Demetriad fracturate; brațele Pastia-Hentescu mutilate.

LA BAZARGIC. Organele Dr. Dimitriei și Dr. Themo la microscop; membrele inferioare Oherghel-Keneș sub observație.

LA SILISTRA. Creierul Ghilănescu la analiză; microbul Cămarășescu în etuvă; polipul Chabert la Wassermann.

DELIBAȘ

Pâinea de toate zilele

În toamna anului trecut, administrația comunală liberală, după multe șocoteli, — căci, mai ales la liberali, nimic nu se face fără calcul, — a angajat aprovizionarea comunei cu grâu din Cădrăster cu 8800 lei vagonul, când la Bazargic se cumpăra cu 6-7000 lei și imediat pe lângă furnizorii s'a atârnat și o echipă de delegați care să recepționeze și să transporte grâul morii W. Mureșiu din Constanța, unde o altă echipă trebuia să-l ia în primire.

Cu toate aceste grantați, populația era mulțumită, căci se credea că va avea pâine și chiar a avut vreo două luni.

Între timp însă, prețul grâului s'a urcat și atunci fiindcă populația nu a dat și așa pâinea ofensă, într'o bună zi, făcându-se alte calcul- de financieri liberali, ne-am pomenit că concesiunea s'a anulat, iar orașul a rămas fără pâine.

În acest hal a găsit com. na. administrația țărănistă ce a urmat celei liberale, iar în ceea comunală se găseau vreo 180 lei numerar, ca mulți funcționari și furnizori cari nu erau de-ai regimului, nepățiti.

Populația nu avea pline, nu avea lemne de foc, nu avea lumină, nu avea apă, — căci a dona și după instalarea noilor ad-ți a arz uzina de apă dela Hinoz, — iar iară cu ger înspăimântător, șugea și puținul șugă om ma rămăsese în organismele slăbite din cauza destrăbălării în care se abătuse fosta administrație.

Era o adevărată peacoste căzută asupra nouilor odii și în toate acestea trebuia să-ntăie, mai ales că „golătașea ocolitei, dar fuzma de de-a dreptul”.

S'a convocat la banca „Constanța”, asociația comercianților de cereale, spre a hotărâ cum să se aprovizioneze orașul — mai ales că nu era în spiritul conducătorilor noii, ce conștase să lași singură com. na. și din toate oțelurile prezentate, cea a Băncii Cerialești de circa 500 vag fiind mai avantajoasă, a fost acceptată de comisiua interimară, asigurându-se prin aceasta hrana populației până la noua recoltă.

Rezonanță că nici de aici încolo n'a mers ideal, căci ba nu era apă la moară, și trebuia otrăvit dela Anadoliei en turbinele comunei, ba lipsea moraria, ori se strica moara, sau se amesteca și armata care măcina tot acolo, așa că se întâmplau zile când populația șugea și se înghețea după pâine. Totuși se depunuse multe străluciri ce lipsurile să fie cât mai rare.

În acest stadiu a găsit aprovizionarea cu pâine administrația averescană, când a venit la primărie și lui aduc aminte că o parte din presa locală, din nepăsare, sau din interes, îi aducea mari laude fără ca ea să li fi meritat cu ceva.

Meritul comisiei interimare actuale, în această direcție, trebuie să-ntăie tot în evidență dacă li are, și vedea presa nu se ocupă la deșeu.

Eu unul li contest orice merit, oțel grăul a de trei luni de zile, înmagazinat și odii noștri încă n'au început nimic pentru populație. Magaziile gen de grâu, iar lumina este coadunată să mănânce numai pâine albă, din ce-ave a îndolășei odiiilor actuale. Ori coaste de Capitan Florescu, prim vice președinte, și d. d. a contractat cu Frași Aldea Măcinărie a 10-12 vag. grâu lunar, la moara și dela Măcinărie, aceasta este deșeu.

Dar care dela măcinărie este numai făină albă? Și dacă nu, cum e și drept, de ce se pâine albă-are se șocota maxim 25 la sută albuță brutărie, iar pâinea neagră, care trebuie să lași mănâncă 50 la sută, nu se găsește nicăieri? Unde o pâine nec-

gră, d-le Președinte al Comisiei interimare? N'aveți timp să o aflați din cânta altor griji? Nu sunteți în stare să asigurați populației, pâinea până la recolta viitoare?

În cazul când vă veți decide să vă faceți datorici, puteți găsi o soluție mijlocie dacă veți, între conștiința liberală executată în parte și anulată, și între conștiința țărănistă executată și sub Dva. Faceți însă cu veți face și dați pâinea populației. Cât mai curând va fi cât mai eficient.

Dacă dispotivă, nu vă simțiți capabil, lăsați cât mai curând locul altuia, care-și va lua răspunderea, și populația tot vă va păstra amintirea că prin gestul D-va, a-ți scospat-o de foame.

Într'un număr viitor voi arăta cum a înțeles fosta administrație comunală liberală să traficeze chestia grâului angajat pentru populație.

ULTIMUL STADIU AL GREVEI

Pe memoriul primit de guvern din partea partidului socialist și în care se arată că greva este o manifestare legiuită și că guvernul prin măsurile lui ar tinde la desființarea sindicatelor și partidului socialist, d. General Averescu a pus, în esență, următoarea rezoluție:

1) Manifestațiunea nu a fost legiuită și nici pacifică;

2) În principiu, guvernul nu voegte ca să ste deținuși și urmăriți judiciar decât cei cari cad în prevederile legilor;

3) Se permite repararea „Socialismului-și sub controlul censurii;

4) Localurile vor fi deschise imediat ce ordinea va fi peste tot restabilită;

5) Pentru îmbunătățirea economică și examinarea angajamentelor din trecut se va institui o comisiua compusă astfel:

Un delegat al președinției Consiliului (Subsecretariatul Refacerei și aprovizionării), și câte un delegat al ministerelor muncii, industriei și comerț, interne, comunicației și finanțe, precum și doi delegați ai muncitorilor.

Comisiunea va fi prezidată de un magistrat superior delegat al ministerului de justiție.

Minist'ul plenipotențiar al Bulgariei LA PARIS

— Declarațiile d-lui Millerand —

Președintele Republicii, d. Millerand, a primit în audiență oficială pe generalul Savoff, ministral plenipotențiar la Paris al Bulgariei. D. Millerand a răspuns alocațional generalului Savoff, în termeni precizi și energici.

Cu satisfacție am semnalat noua hotărâre a guvernului bulgar de a executa în mod loial angajamentele laite.

Restabilind ordinea și stabilitatea prin reluarea normală a relațiilor economice între popoarele noastre, până eri, este scopul și gândul Franței.

Correspondența Dobrogei June

TOPALU

O întrebare d-lui prefect al județului. — Subscribit Neacșu Ilie, locuitor din Com. Topalu, Plasa Hârșova, vine cu rugămintă de a publica în ziarul D-voastră etele ce urmează: De către C. Popescu, fostul primar al comunei noastre și delegat pentru aducerea vitelor ce s'au dat locuitorilor în contul despăgubirilor, mi s'au lăsat mie două vaci, pe care le-am îngrijit timp de șapte luni și după dispozițiunile luate urma să fie lăuate asupra mea și trecute la complot despăgubirilor.

Conform ordinului ce a primit d. Șef al sectorului R. R. R. Hârșova, aceste vite mi-au fost lăuate fără nici o formă de către d. Notar al comunei, apăsându-mi-se că le va trimite D-lui Prefect al județului. Vă rog a întreba pe d. Prefect dacă a primit aceste vite.

Neacșu Ilie.

GERNAVODA

Astăzi primindu-se un denunț la poliția Cernavoda, d. Comisar Sorrescu împreună cu d. primar Iordănescu și cu d. ajutor de primar Popescu, au făcut o rasie pe la toți bucatarii confiscând de la d. Constantin Voicu comerciant de băuturi spirtoase și restaurator un sfert de bou, pe care l-a găsit negălit, iar în girile ce erau pline cu carne, ca și captorul cu friptura, aproape 10 kg. plus cârnații au fost lăsați, în vedere că d. Voicu e Consilier Comunal.

De asemenea a fost confiscat la Tudor Dumitrescu, proprietarul Hotelului Comercial, tot un sfert de bou, plus tingiriile cu mâncare gătită.

Această carne a fost vândută de Anis Boctas, din Cernavoda. Carnea a fost lăsată noaptea; după spusese d-lui ajutor de primar, căci lipsește din localitate 3 bou, e probabil că această carne este provenită din bou de fat.

Orașul Cernavoda a fost lipsit cu totul de pâine. Miercuri și Joli trecu. Populațiunea, în parte înțepă chiar de mâini, aproape era să moară de foame.

Nu știm care este atribuțiunea ediliilor orașului, căci atâta neglijență și nepăsare ne-a sriat.

Cores.

Neregulile dela Caliacra

Șase membrii din comisiunea interimară din Bazargic demisionează motivat

Prim'ul în ultimul moment textul demisionii a șase membri din Comisiua Interimară a orașului Bazargic, anume a domnilor: Florea Leu, Leon Almalek, Mehmed Hagi Asan, S. Zografot și Mate Caprillan. Din lipsă de spațiu li vom reproduce în numărul viitor. Din ei rezultă același bătaie de joc a banului public, același dispreț față de legi, aceeași sfidare a opiniei publice și la Bazargic, ca și la Constanța, ca și la Tulcea, ca pretutindeni.

Setea de câștig a averescanilor s'a întins ca o pecligene. La trebuiește cauterizată.

CRONICA

Din oraș

Agresoare

Elisaveta Brașoveanu, din strada Maior Giurescu No. 14, din care stie ce nezar, a găsit cu cale să ber, ca să uite. Bînd lașă, s'a întâmplat că l'a urcat iula la cap Neavând cum s'o dea jos s'a supărat: floc și s'a îneput să-și dea-are com. na. pe trecătorii de pe stradă.

Sergentul din post însă, dădund-o la poliție a îmbălsăm-o, trezindu-se înțără a doua zi.

Bătăie

Mitică Coman și cu Petru Mandrea, funcționari pe vaporul Durostor, au atacat și bătut pe călătorreșta Mașinescu, dela Metropoli.

Motivul bătăii a fost refuzul fetei de-a gădi la fel cu dâmpii.

Actele drepte de poliție desigur li vor cumiși pe viitor.

Lingerie de damă și bărbați LA VOALETA

DIN CAPTIVITATE

Primilor fulgi de zăpadă

de CONST. N. SARRY.

Primi fulgi de zăă
Provestitori de vreme rea
În viața mea ca niciodată,
Estimp, cu fața îngădurată
Și cu mult șobucim sufletos
La voi privesc.

Fulgi albi, curaji,
Copil fiind voi mi-aminteați
Venirea sărbătorilor
Și a colindătorilor,
A danielului Moș Crăciun,
Aiat de bun.

Fulgi cristalini
Voi îmbrăcați și beșci și pini,
Când eu cerșeam dela bunica
Să-mi spună unșto și nimica,
La gura sobei, lângă foc,
Cu frații la un loc.

Apoi, cerea mai târziu,
Voi, fulgiilor, cădeți ușor,
Când eu străngeam în sân puțea
Ori trei sau-eram copilul „buita”.
În dragăstosul meu câmbu,
Voios, zăă.

Fulgi, fulguleți,
Filosofii întregii vieți
Din rostul vostru am desprins
Și-a înțeleg- m-a-și deprins
Că toate n'au lume iau sfârșit,
În infinit.

Fulgi, fulguroși,
Plăpânzi, fericiți și ușori,
Adeci, în orice comode,
Am dedicat dintr-o odo
Acelora ce m'au mers
Mistorul cel nera.

Dar toțoți, azi,
Eu vă privesc cu mult nezar
Și eu o-primă îndreptătită,
Căci schimbătoru mea Ursită
M'a oropsit în ast trist an
În plin Balcan.

Fulgi albi de zăă,
Doparte, vai, de țara mea,
Îngheșuți într'un buzdol
Cu cățeva camărași de-ai mei
Tăcuti cu toții vă privesc,
Ca 'n întințiu.

Îndepărtați
De prunci, soți, părinți și frați,
Voi ne revăști, fulgi de zăpadă,
Amare zile de podivăla,
Voi ne preziciți, fulgi de zăă,
O țară grea!

De aurul nostru plas,
De verdele poianelor,
De geții Constantinilor,
Tâmpniș, am, umili, stingerii,
Primoieri.

Fulgi albi de zăă,
Vestirea ce prădăreți voi
De vânt geros, de zăă de ghiață,
Pentru toțoți cari n'au viață
Imi provoacă pătrunțorii,
Măstăli fieri.

Înspăimântat
Într'un grăyaz pustiu mi s'au
Sărbat de tot a trupu meu,
Ca și oțelul le meu,
Ce litero aptoșo-anaș,
Pe grădă, sus.

Primi fulgi de zăă,
Îndepărtați o rugă mea
Din Ger, de unde eorogari,
Pe Domnul Sărb și a bătăreș
Să îndrepte orșii muncitorii,
La șuge explori.

Orhan, 4. 1. 1920.

REPLĂȚIREA SOLDATILOR POLONEZI

— Un ordin de zi al Mareșalului Piłsudski

Mareșalul Piłsudski publică un ordin de zi către armata, mulțumindu-i pentru sfertările și pentru victoriile sale în contra bolșevicilor, Mareșalul își lăucea astfel proclamatiua.

„Soldatul, care a făcut așa de mult pentru patria, nu va rămâne fără răpăta. Am propus guvernului să pământurile rectorice și astate cu sângele ostașilor să fie proprietatea țării, care în doi ani a răstolat ostași cu voi, poate privi viitorul cu încredere.”

OBORUL DE CEREALE

Operații efectuate pe ziua de 26 Octombrie 1920

16 cărușe ovăz	150	kg
4 „ orșă	150	„
50 „ porumb	170	„
102 „ orș	190	„
2 „ in	200	„
7 „ meiș	120	„
67 „ fetele	200	„
30 „ rapoșă sem. 1/20		„
1 „ sal 180		„

